

Pierścienie wojsk niemieckich przełamany

Armia polska w kontrataku na tyły nieprzyjacielskie Grupy poznańska i pomorska połączyły się z siłami głównymi Odzyskanie Łodzi. — Bitwy pod Kutnem i Łowiczem.

PRASA SZWEDZKA, KTÓRA W DALSZYM CIA-
 GU POŚWIECA WIELE UWAGI SYTUACJI NA FRONCIE
 POLSKIM, SZEROKO OMAWIA OSTATNIE POSUNIE-
 CIA. POTWIERDZAJĄC POGŁOSKĘ, ŻE BEZPOŚRED-
 NIA PRZYCZYNĄ COFNIĘCIA SIĘ NIEMCÓW Z PRZED-
 POŁA WARSZAWY BYŁY RUCHY WOJSK POLSKICH,
 ZBLIŻAJĄCYCH SIĘ OD STRONY KUTNA, — POŚWIE-
 CA TYM RUCHOM KILKA SZCZEGÓŁÓW. RUCH OD
 KUTNA GROZI NIEMCOM UDERZENIEM W TYŁY. WOJ-
 SKA POLSKIE PRZEBIJAJĄ SIĘ SKUTECZNIE PRZEZ

PIERŚCIEŃ NIEMIECKI, Z KAŻDĄ GODZINĄ ZBLIŻA-
 JĄC SIĘ DO WARSZAWY. NIEMCY DOKONYWUJĄ ZE
 SWEJ STRONY ENERGICZNE WYSIŁKI, ABY PO-
 WSTRZYMAĆ SILNE ODDZIAŁY POLSKIE.

GAZETY SZWEDZKIE PODAJĄ DALEJ, ŻE DZIA-
 ŁANIA POLSKIEJ GRUPY SKIEROWANE SĄ NIE TYL-
 KO NA WSCHÓD, W KIERUNKU WARSZAWY, ALE RÓ-
 WNIEŻ NA POŁUDNIE NA LINJI KŁODAWA — UNIE-
 JÓW — ŁOSK.

W ZWIĄZKU Z TYM POLSKIM MANEWREM —

PODAJĄ ŹRÓDŁA SZWEDZKIE — NALEŻY SIĘ LI-
 CZYĆ Z POWSTRZYMANIEM, EWENTUALNIE Z PRZE-
 GRUPOWANIEM WOJSK NIEMIECKICH. TE SAME
 ŹRÓDŁA DODAJĄ JESZCZE, IŻ WEDŁUG OSTATNIO
 POSIADANYCH WIADOMOŚCI, CIĘŻKIE WALKI TO-
 CZĄ SIĘ NA ZACHÓD OD ŚRODKOWEJ WISŁY. DE-
 SZCZE, KTÓRE OSTATNIO SPADŁY W TEJ OKOLICY,
 UTRUDNIAJĄ ZNACZNIE DZIAŁANIE CZOŁGÓW NI-
 MIECKICH.

W OSTATNIEJ CHWILI OTRZYMUJEMY NASTĘPUJĄCĄ WIADOMOŚĆ:

LONDYN. Pat. Reuter donosi, że polskim wojskom udało się odbić od Niemców Łódź i że armii polskiej, której groziło niebezpieczeństwo okrążenia w Poznańskim i na Pomorzu, po zażartych walkach udało się nawiązać kontakt z polskimi siłami głównymi, w rejonie Kutno — Łowicz.

Na wszystkich innych frontach wojska niemieckie nie mogą posuwać się naprzód.

Wspaniała szarża pomorskiej kawalerii

Niemieckie działania o-
 skrzydłujące od strony
 Brudziądza i Bydgoszczy
 natrafiły na wielki opór
 polskiej kawalerii. W pew-
 nej chwili, gdy oddziałom
 polskim groziło okrążenie

w bliskości borów Tuchol-
 skich, ułani dokonali wspani-
 ałej szarży, z gołymi
 szablami na pancerne wo-
 zy i karabiny maszynowe
 Niemców.

Trzeba bezstronnie przy-
 znać Niemcom, że w całej
 pełni ocenili bohaterstwo
 polskich kawalerzystów,
 podkreślając go w swych
 komunikatach. Pogoda by-
 ła ciepła i sucha. Z pod
 kopyt konskich unosiły się
 tumany kurzu, które przy-
 staniały horyzont. W słoń-
 cu błyskały klingi szabel.
 Był to widok wspaniały.

Onegdaj ogłoszony ko-
 munikat niemiecki, wspo-
 minający o tej niezwyklej
 szarży, przechwalał się nie

miecką rycerskością (do-
 słownie: „Ritterlichkeit”).
 Rzekomo bowiem w chwili

Zamknięcie nocnego wjazdu do Warszawy

WARSZAWA (Radio Warszawa II). Wjazd do Warszawy w
 godzinach nocnych został zamknięty. Zarządzenie takie opubli-
 kował przez radio komisarz cywilny prez. Starzyński w związku
 z tem, że do Warszawy powracają rozmaici zbiegowie. Muszą się
 oni troszczyć o to, aby znaleźć się na rogatkach warszawskich w
 dzień, a nie w nocy.

Prez. Starzyński jako komisarz cywilny zaprowadził począw-
 szy od środy cenzurę prewencyjną dla wszystkich czasopism i
 druków.

Jak Hitler przebywa na froncie

Przylot do Rawy Mazowieckiej. — Straż osobista. — Nie wolno rzucać kwiatów

Prasa francuska donosi,
 że Hitler, który bawił na
 froncie polskim koło
 Chełmna, przyleciał obec-
 nie do Rawy Mazowiec-

kiej. Samolot Hitlera eskortowa-
 ła cała eskadra myśliwców niemieckich, wy-
 przedzana ponadto przez
 kilka samolotów w cha-
 rakterze „szpicy”. Cała ta
 kawalkada powietrzna wy-
 lądowała na prowizorycz-
 nym lotnisku, niemieckiej
 eskadry bombowców któ-
 ra stąd czyni wypadły na
 Warszawę.

Pobyt Hitlera związany
 jest z szeregiem zarzą-
 dzeń ochronnych. Jego
 osoby strzeże cała armia
 szpiegów, SS-mannów, po-
 licji polowej i oddział wojs-
 ka. Adjutantura osobista
 Hitlera wydała komuni-
 kat oficjalny zakazujący

zbliżanie się do
 Hitlera, a zwłaszcza
 rzucania go kwiatami.
 Kwiatami nie wolno
 machować z daleka —
 obawia się, że w bukiecie
 ukryta może być bomba.

Dar Ameryki dla Wileńszczyzny

RYGA PAT W dniu dzisiej-
 szym przybywa samolotem z Ry-
 gi pierwszy transport środ-
 ków opatrunkowych, jak banda-
 że, wata, jodyna, stanowiący
 dar Amerykańskiego Czerwone-
 go Krzyża dla wojskowych
 szpitali wileńskich.

Jeszcze o rozgłośni Raszyńskiej

PARYŻ. Opinia paryska i prasa
 ostro potępia bezprawne przywła-
 szenie sobie przez Niemców fali i sy-
 gnału Raszyńskiej Rozgłośni War-
 szawa I. Tak samo potępia tę metodę
 niemiecka dzienniki angielskie i pra-
 sa państw bałtyckich i skandynaw-
 skich i większości państw Europy po-
 łudniowej. Jedynie prasa włoska za-
 chowuje w tej sprawie milczenie.

Ks. Windsoru przy- był do Londynu

LONDYN, Pat. Radio londyń-
 ski donosi, że w dniu wczoraj-
 szym przybył do Londynu po-
 trzyletniej nieobecności ks.
 Windsoru, który według wiado-
 mości uzyskanych ze sfer miaro-
 dajnych, objąć ma wyższe sta-
 nowisko w armii angielskiej.

Ochotnicy z Palestyny

JEROZOLIMA, Pat. W Pale-
 stynie zarejestrowało się w ostat-
 nich dniach około 50 tys. mę-
 czyzn, pragnących wstąpić do
 armii angielskiej. Wśród zareje-
 strowanych znajdują się byli ofi-
 cery armii niemieckiej, aust-
 rjackiej i czechosłowackiej.

Mąka dla Wilna

WILNO. Wydział Apropo-
 zycyjny Zarządu Miejskiego w Wil-
 nie prosi piekarzy wileńskich
 zgłaszać się w dniu dzisiejszym
 po odbiór mąki żytniej na wy-
 piek chleba do „Żbożmynu” —
 ul. Ponarska 36. Mąka będzie wy-
 dawana w ilościach ustalonych
 dla poszczególnych grup pie-
 karzy.

Bunt wojsk słowackich przeciwko Niemcom

BUKARESZT, Pat. Havas dowiadyuje się z Bratysławy, że
 jeden z pułków słowackich, mający uciec się na front, podniósł
 bunt. Słowaccy oficerowie i żołnierze oświadczyli, że nie chcą oni
 stanowczo bić się przeciwko Polakom. Pułk został rozbrojony
 i internowany w okolicach Koszyc.

Oprócz tego Havas donosi, że dowództwo niemieckie zabro-
 niło brać udział słowackim samolotom w akcji bojowej. Dowódz-

two zakaz ten tłumaczy tem, że oddziały niemieckie nie rozróż-
 niają dostatecznie typu aparatów słowackich, co może wywołać tra-
 giczne rezultaty. To wykrętne tłumaczenie ma jednak inne pod-
 łożo. Okazuje się, że ostatnio przeszło na stronę polską kilka tysię-
 cy Słowaków, zachodzi więc obawa, że i lotnicy słowaccy mogą
 uczynić to samo.

NIEMCY PRZERZUCAJĄ LOTNICTWO na front zachodni

SZTOKHOLM PAT. Według informacji ze Sztokholmu, duże siły lotnicze niemieckie zostały przerzucone na front zachodni.

Walki na froncie zachodnim rozwijają się. Donoszą z Paryża, że wojska francuskie posunęły się 20 km. na wschód od Saary. Walki toczą się na terytorjum

niemieckim w pobliżu Sarrebouurg. Dowództwo francuskie przygotowuje szeroko zakrojoną ofensywę. W dniu wczorajszym na froncie zachodnim lot

nictwo francuskie dokonało szeregu zdjęć. Wojsko francuskie posunęło się naprzód między Saarą i Wogeza mi, zajmując pozycje wypadowe.

WIELKIE DZIAŁANIA MORSKIE sprzymierzonych

PARYŻ PAT. „Matin“ utrzymuje, że w danej chwili naczelné dowództwo wojsk francuskich zajęte jest przygotowaniem operacji wojskowych na bardzo szeroką skalę. Operacje te mają się rozpocząć już w najbliższych dniach.

Agencja Havasa komunikuje: lakoniczne oświadczenie, że angielska i francuska flota wykazują aktywność na wszystkich morzach wskazując na wielkie zadanie, jakie w ciągu tygodnia bez hałasu, lecz z powodzeniem wykonały morskie siły sojuszników.

Obydwie floty powinny w pierwszym rzędzie dbać o zabezpieczenie dróg morskich przed napaściami niemieckich łodzi podwodnych, dając swobodę żegludze, flocie wojennej oraz dostawom surowców i artykułów żywnościowych do portów Francji i Wielkiej Brytanji. Działania te zabezpieczą również przerzucanie wojsk angielskich do Francji oraz wojsk kolonialnych przybywających na front ze wszystkich zakątków angielskiego i francuskiego imperjum.

Działania te mają także na celu pozabawienie Niemców surowców i żywności przez blokadę portów niemieckich, która to blokada już jest przeprowadzona.

Co słychać w Kownie

Kowno, 11 września

Kowno dowiedziało się o wybuchu wojny 1 września rano. Poszły w ruch nadzwyczajne do datki, rozchwytywane przez przechodniów.

Groźna wieść wywołała duże podniecenie. Chociaż od kilku dni wojna zbliżała się dużymi krokami, trudno było uwierzyć w fakt jej wybuchu.

Ludzie rozmaicie przyjęli i komentowali wiadomość o wojnie. Prasa litewska zajęła stanowisko neutralne, które przejawia się także w doborze materiału informacyjnego (czasem zresztą zaopatrywanego w sensacyjne tytuły).

Podniecenie, o którym mówi-

liśmy na wstępie, zaznaczyło się już na pewien czas przed wybuchem wojny. Niektórzy zaczęli w sposób nierozsądny robić zapasy żywności, zaś sklepy nie zapatrzyły się w porę w dostateczną ilość produktów. Wskutek tego nastąpił chwilowy brak niektórych produktów, jak cukier, sól, nafta. Celem przywrócenia normalnego stanu i zataśmowania drogi spekulacji, wydano ostre zarządzenia. Kary za nieprzestrzeganie są już stosowane w praktyce. Brakujące przez pewien, zresztą krótki czas produkty, znów się pojawiły w sprzedaży. Chleba i maki jest pod dostatkiem, tak iż podaż przewyższa popyt. Cukier m. in. zakupiony zagranicą, przybył drogą morską w początku bieżącego tygodnia do Libawy a stamtąd — koleją do Kowna. Sprowadza się także z zagranicy sól, a poza tem są jej zapasy w kraju.

Trudniej jest z benzyną i innem paliwem, to też m. in. została zmniejszona zamiejska komunikacja autobusowa oraz także komunikacja w Kownie. Teraz autobusy miejskie poza godzinami największego nasilenia ruchu (rano i w porze obiadowej), kursują na skróconej trasie magistrali (ul. Sejmowa — koszar w Szańcach) i rzadziej. Dalsze przedmieścia mają nadal połączenie z centrum, lecz w rzadszych odstępach czasu. Zmniejszono także ilość pociągów na kolejach.

Nosi to wszystko charakter przejściowy, bowiem Litwa jako państwo neutralne, nie będzie miało specjalnych trudności ze sprowadzaniem potrzebnych produktów. Ożywi się zapewne handel z Sowieciami.

Mieszkańcy tego zakątka kraju gdzie się zbiega granica litewska — niemiecko — polska, mają niekiedy możliwość obserwowania walk powietrznych między samolotami niemieckimi a polskimi. Jeden samolot niemiecki, zestrzelony przez Polaków, wyładował jednak na terytorjum litewskim. Lotnik ocalał i został internowany. Aparat znajduje się pod kontrolą litewskich władz wojskowych.

Na ulicach Kowna ruch jest może nieco większy niż dawniej. Codziennie ukazywały się nadzwyczajne dodatki. Najczęstszym tematem rozmów przechodniów jest przebieg działań wojennych na bliższych i dalszych frontach. Widać żołnierzy, świeżo pobranych do wojska.

Ten widok staje się dziś niemal powszechny w Europie.

Do czego przygotowują się Sowiety?

KOWNO. PAT. „Lietuvos Aidas“ w artykule wstępnym p.t. „Pozycja Sowieców“ omawia obecne stanowisko Rosji Sowieckiej.

Zdaniem pisma Sowiety pozostały nadal zwolennikiem międzynarodowego pokoju. Ze

względów ideowych i narodowych Sowiety musiały zachować neutralność. Po zawarciu paktu niemiecko - sowieckiego należy stwierdzić, że oba państwa otrzymały nowy kierunek, o którego stałości i trwałości nie można oczywiście jesz-

cze wyrokować. Zawierając pakt z Niemcami, Rosja Sowiecka posiada równocześnie podobny pakt również z Polską.

Wobec obu tych walczących ze sobą państw pozostaje więc Rosja neutralna i trudno byłoby uwierzyć tym fantastycznym

pogłoskom, według których Sowiety miałyby jeszcze zawrzeć jakiś tajny układ na niekorzyść Polski. Dopóki nie będzie jasnych dowodów przeciwnych obecnemu przygotowaniu wojenne Moskwy należy oceniać nie w płaszczyźnie wojny, lecz w płaszczyźnie pokoju.

Pierwsza bitwa Anglików

LONDYN. Pat. Francuskie dowództwo naczelné w ostatnim komunikacie donosi, że w dniu wczorajszym przybyły znaczne

oddziały armji angielskiej na front zachodni. Oddziały te wzięły udział w bitwie w okolicach Neustadtu, na przedpolu linii

Zygryda.

NOWY JORK. W portach Ameryki Północnej i Południo-

wej internowanych zostało już przeszło 40 wielkich niemieckich statków handlowych.

Tysiące rannych napływa do Niemiec

ZURYCH PAT. Prasa donosi, że w Niemczech co druga szkoła jest zamieniona na szpital. Prawie wszystkie uniwersytety są zamknięte. Wydano zarządzenia w sprawach apro wizacji. Ograniczono spożycie niektórych artykułów. Dwa dni w tygodniu nie wolno jeść tłuszczy i mięsa. Rolnikom zakazano wyrabiać masło nawet na włas

ny użytek. W Austrii ograniczenia te są mniejsze, gdyż władze obawiają się je tam stosować.

PARYŻ. Według otrzymanych tu wiadomości z Niemiec, wielka liczba rannych niemieckich żołnierzy przewieziona została do Akwizgranu, zaś chorzy z tamtejszych szpitali ewakuowani zostali do Kolonii.

Wielka liczba rannych niemieckich żołnierzy przewieziona została do Akwizgranu, zaś chorzy z tamtejszych szpitali ewakuowani zostali do Kolonii.

Walka aż do zniszczenia hitleryzmu

Wielka mowa Edena

PARYŻ. PAT. Havas donosi, że minister Eden wygłosił przez radio przemówienie, w którym m. in. oświadczył:

„Nikt nas teraz nie zatrzyma. Nie mamy sporu z narodem niemieckim, lecz na świecie dopóty nie będzie stałego pokoju, dopóki się nie usunie ze świata narodowego socjalizmu i wscystkiego, co go reprezentuje. Postanowiliśmy walczyć i dowieść,

AGRESJA NIE PRZYNOŚI KORZYŚCI

Naród angielski jest gotów nawet na długą wojnę, jeżeli tego zażąda. Walczymy tylko jeden tydzień, lecz ta wojna naród nasz tak zjednoczyła we wspólnym przeświadczeniu, że należy położyć kres hitleryzmowi i nigdy jeszcze dotychczas

jedność narodu nie przejawiała się tak wyraźnie, jak obecnie“.

W dalszym ciągu min. Eden nadmieniał, że rząd brytyjski dokładnie rozważył sytuację i ani obecny, ani jakiś inny w przyszłości rząd niemiecki nie będzie miał podstaw do zarzucenia Wielkiej Brytanji, że polityka jej była dwuznaczna. Stanowisko Wielkiej Brytanji w obliczu całego świata zostało wyjaśnione o wiele wcześniej, zanim rząd niemiecki postanowił chwycić się środków wojennych.

Wszystko zrobiliśmy, żeby skłonić Hitlera do rozpoczęcia rokowań pokojowych. Rząd polski, zasadniczo wyraził zgodę na rokowania, Hitler jednak te rokowania uniemożliwił. Uważał on, że pożyteczniej jest napaść na Polskę. Spełniając zobowiązania dane Polsce w obliczu świata, Anglja i Francja przyszły Polsce z pomocą.

NA DRODZE PRZEZ SIEBIE OBRANEJ NIEMCY BĘDĄ MUSIAŁY DOCZekać SIĘ ODPOWIEDNICH NASTĘPSTW.

Jeżeli chodzi o Wielką Brytanję, nie cofnie się ona ani o krok. Hitler

jako by twierdzi, że jedynym jego celem jest naprawić krzywdy Traktatu Wersalskiego, które, jego zdaniem są wyłącznym źródłem wszelkiego zła. To go zmusiło powołać ogromną armję i zająć Austrię. Czy dla tych samych motywów zламаł on dane Anglii i Francji słowo i przyrzeczenia, zawładnął Czechosłowacją i napał na Polskę, z którą przed pięciu laty zawarł pakt o nieagresji na lat 10?

Obecna wojna rozpoczęła się w warunkach, jakich nie zna historia. HITLER RZUCIŁ NA POLSKĘ NIE PORÓWNAJĄC WIĘKSZE SIŁY WOJSK I LOTNICTWA, PODCZAS, KIEDY NA ZACHODZIE ZAJMUJE STANOWISKO OBRONNE.

Ta metoda stwarza w przewódach narodowo - socjalistycznych złudzenia, które niezwłocznie należy rozprószyć. Rząd narodowo - socjalistyczny próbuje ukryć przed swoim narodem, że Francja i W. Brytanja zdecydowane są walczyć do końca i chcą przekonać swój naród, że szybkie pokonanie Polski nie wzbudzi większego żalu zachodnich demokracji, lub też zmusi je do kapitulacji. Tak nie będzie. W. Brytanja i Francja będą walczyć, aż zniknie ze świata hitleryzm.

Rowy O.P.L. w Kownie

KOWNO. PAT. Niektórzy mieszkańcy Kowna zaczęli już kopać rowy ochronny według wskazanych planów. Więcej rowów i schronów kopie się przedmieściach.

Łódź Indyj dla Polski

PAT. Indie przekazały bohaterkiej Polsce.

Od Administracji

Naszych P. T. Abonentów zamiejscowych zawiadamiamy, że jeszcze do dnia 15-go września mogą uregulować prenumeratę.

WYŁĄCZNIE na Konto Rozrachunkowe Nr. 5
w Urzędzie Pocztowym Wilno I.

Zmuszeni jesteśmy uprzedzić, że wszystkie nieopłacone do tego terminu prenumeraty zostaną BEZWARUNKOWO wstrzywane.

Od Wydawnictwa

1) Przy wypełnianiu przekazów prosimy o czytelne podawanie imienia, nazwiska i adresu oraz o wymienianie na jaki cel pieniądze są przysyłane — prenumerata, ogłoszenie, ofiary.

2) Przy komunikowaniu nam o zmianie adresu prosimy podawać oprócz adresu nowego także i adres dotychczasowy.

Redaktorzy działów: Władysław Bodak — sprawy młodzieżowe, Teodor Bujnicki — recenzje teatralne, dr. Walerjan Charkiewicz — recenzje literackie, Jadwiga Dziewulska — recenzje teatralne warszawskie, prof. Józef Józefowicz — recenzje muzyczne, Władysław Laudyn — sport, hr. Henryk Lubieński — informacje polityczne polskie, Władysław Łepkowski — kronika lokalna wileńska, — Józef Mackiewicz — reportaż społeczny, Stanisław Mackiewicz — polityka wewnętrzna i zagraniczna, Konstanty Syrewicz — sprawy społeczne i kulturalne, Konstanty Szychowski — kronika Ziemi Wschodniej, Marjan Szydłowski — kronika sądowa, Barbara Toporska — niedzielny dodatek literacki, Karol Zbyszewski — feljeton p.t. w „Wirze stolicy“.

Konto Rozr. w Urz. Poczt. Wilno I Nr. 5

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetrowy 1 szpalt. w tekście 60 gr. Za tekstem 40 gr. Komunikaty oraz nadesłane milim. 75 gr. Kronika reklam. milim. 1 zł. Drobne 15 gr. za wyraz. W numerach świątecznych o 25 % drożej. Zagraniczne 50% drożej. Ogłoszenia cyfrowe oraz tabelarycz. o 50% drożej. Układ ogłoszeń w tekście i za tekstem 6-cio szpaltowy. Adm. nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku Administr. nie obowiązują.

Wydawca: Stanisław Mackiewicz

Wilno, drukarnia „Słowa“, Zamkowa 2.